

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisani Jože Tanko)

Ljubljana, 10. maj 2016

Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani
Slovenska cesta 41
1000 Ljubljana

Kriminalistična policija
Generalna policijska uprava
Štefanova 2
1000 Ljubljana

Zadeva: Naznanitev suma kaznivega dejanja zoper g. Marka Fillija, generalnega direktorja RTV Slovenije, dr. Ljerkko Bizilj, direktorico Televizije Slovenije in g. Boštjana Fabjan urednika uredništva TV SLO3

Na podlagi 146. člena Zakona o kazenskem postopku naznanjamo kaznivo dejanje zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po 257. členu Kazenskega zakonika in kaznivo dejanje nevestnega dela v službi po 258. členu Kazenskega zakonika zoper odgovorne osebe g. Marka Fillija, generalnega direktorja RTV Slovenija, dr. Ljerkko Bizilj, direktorico TV Slovenija in g. Boštjana Fabjana, urednika uredništva TV SLO3 (v nadaljevanju: tretji program), ki so ju zagrešili s kršenjem 3. člena veljavnega Zakona o Radioteleviziji Slovenija (v nadaljevanju: ZRTVS-1).

1. Opis dejanskega stanja kaznivega dejanja

Dne 13. aprila 2016 je v prostorih Državnega zbora RS potekala 33. nujna seja Odbora za obrambo, ki se je začela ob 18. uri s točko dnevnega reda: »Sum zlorabe pravosodja z uporabo kazenskega zakonika nekdanje SFRJ z namenom omadeževanja slovenske osamosvojitvene vojne in takratnega poveljnika 30. razvojne skupine Teritorialne obrambe Toneta Krkoviča z izkrivljanjem resnice v primeru sestrelitve helikopterja nad Rožno dolino v času vojne za Slovenijo«. Prenos seje na tretjem programu RTV Slovenija ali na katerem koli drugem programu RTV Slovenija ni potekal neposredno v skladu z 2. odstavkom 3. člena ZRTVS-1, ne glede na to, da v tistem času ni potekala nobena druga aktivnost, ki bi jo morali neposredno predvajati po 2. odstavku 3. člena ZRTVS-1. Namesto tega je bila predvajana predstavitev dr. Danila Türka in Vesne Pusić kot kandidatov za generalnega sekretarja OZN, kar nima nikakršne povezave s parlamentarnim dogajanjem, kot ga določa 2. odstavek 3. člena ZRTVS-1. Predstavitel

kandidatov bi se lahko oziroma bi se morala predvajati na prvem ali drugem programu, ne pa na tretjem, ki je zakonsko določen za predvajanje parlamentarnega dogajanja.

Predsednik Odbora za obrambo Žan Mahnič je direktorico TV Slovenija dr. Ljerkko Bizilj z dopisom dne 15. aprila 2016 pozval k predvajanju celotnega posnetka 33. nujne seje Odbora za obrambo v dnevnem času. Dejstvo je, da je bil z onemogočenjem neposrednega prenosa očitno kršen 3. člen ZRTVS. Kasnejše dogajanje navaja tudi na upravičen sum, da vodstvo RTV Slovenija zavestno ni želelo odpraviti posledic, tako da bi predvajalo sejo v istem terminu gledanosti, kot je potekala seja Odbora za obrambo, kar bi omogočilo gledalkam in gledalcem ogled v primerljivem časovnem terminu in zagotovitev celovite obveščenosti.

33. nujna seja Odbora za obrambo ni bila nikoli v celoti ponovno predvajana. Dne 15. aprila 2016 ob 22.30 uri je bil sicer predvajan posnetek seje, vendar ne v celoti ampak arbitrarno cenzuriran. Za to ni bilo nobene potrebe, saj v nočnem terminu ni potekalo nobeno drugo parlamentarno dogajanje, ki bi ga bilo potrebno predvajati.

Iz navedenega sledi, da se je program RTV Slovenija izvajal v nasprotju z zakonsko določbo oziroma zakonsko obveznostjo po 2. odstavku 3. člena ZRTVS-1. V skladu z zakonom bi 33. nujna seja Odbora za obrambo morala biti predvajana neposredno na tretjem programu, ki je namenjen prenosu parlamentarnega dogajanja. Že samo to dejstvo samo po sebi zadostuje za sum, da je bil kršen 2. odstavek 3. člena ZVRTS.

Zakon določa neposredno obveznost prenosa parlamentarnega dogajanja in ne kateregakoli političnega dogajanja. Prav tako za izpolnitev zakonskih obveznosti ni dovolj, da je parlamentarno dogajanje kasneje dostopno na svetovnem spletu. Da je bila kršitev uradnih dolžnosti po tej zakonski določbi namerna in usmerjena proti temu, da gledalke in gledalci te seje sploh ne bi mogli spremljati, izhaja tudi iz dejstva, da je bila skrajšana oziroma cenzurirana ponovitev (zakon zapoveduje posnetek seje in ne dela seje ter zahteva celovito informiranje) postavljena v pozen nočni termin in da celotne ponovitve do danes še ni bilo. Z navedenim ravnanjem je bila s strani odgovornih oseb opuščena uradna dolžnost, ki jo določa omenjeni zakon.

2. Odgovornost g. Marka Fillija, generalnega direktorja RTV Slovenija, dr. Ljerkke Bizilj, direktorice TV Slovenija in g. Boštjana Fabjana urednika tretjega programa

a) V skladu s 4. alinejo 22. člena ZRTVS-1 je g. Marko Filli kot generalni direktor RTV Slovenija odgovoren za zakonitost dela javnega zavoda RTV Slovenija. Njegova odgovornost in uradna dolžnost, da se pri delu javnega zavoda RTV Slovenija zagotovi zakonitost delovanja v skladu z ZRTVS-1, je torej izrecno določena v ZRTVS-1. Zakonitost delovanja pomeni tudi zagotavljanje oddajanja programa, kot je opredeljen v zakonu ZRTVS-1, torej tudi v skladu z 2. odstavkom 3. člena ZRTVS-1. Podrobneje so naloge in dolžnosti ter s tem tudi odgovornost generalnega direktorja RTV Slovenija določene v Statutu RTV Slovenija, in sicer v 42. členu, ki določa, da je poleg poslovnega vodenja zavoda odgovoren tudi za programsko vodenje zavoda v skladu z načeli iz 1. odstavka 11. člena Statuta RTV Slovenija. Poleg tega določa dolžnost generalnega direktorja, če presodi, da prihaja do neuresničevanja programskih standardov, da mora ukrepati tako, da se kršitve odpravijo in opravijo ustrezni postopki sankcioniranja. Glede na to, da generalni direktor ni presodil, da se je v primeru iz 1. točke kršilo 2. odstavek 3. člena ZRTVS-1, se je s to kršitvijo zakona tudi strinjal oziroma opustil svojo uradno dolžnost, da zagotovi zakonito delovanje RTV Slovenija.

Pri dejanskem stanju, opisanem v 1. točki, ni šlo samo za eksplicitno kršitev zakona temveč tudi načel, ki jih je po 42. členu Statuta RTVS generalni direktor dolžan zagotavljati pri izvajanju programa RTV Slovenija. Gre namreč za načela, ki so določena v 11. členu Statuta RTVS, na

podlagi katerih se programsko politiko vodi na način, ki je v službi vseh prebivalcev Slovenije, ki v duhu vsebinske enakosti upošteva večino in avtohtoni narodni skupnosti, manjšine in skupine s posebnimi potrebami (načelo javnosti). Načela, ki jih je generalni direktor dolžan zagotavljati, pomenijo, da skladno s splošno sprejetimi standardi svobodne demokratične družbe, Ustavo RS in zakonom o RTV Slovenija v svoji programski politiki nenehno skrbi za zagotavljanje in napredovanje ravni demokracije tako, da radijski in televizijski program v duhu pluralnosti kažeta širok obseg svetovnonazorsko raznovrstnih informacij, mnenj in razprav, ki se nanašajo na javne zadeve (načelo pluralnosti). Pri uresničevanju svojih pristojnosti je zavezan načelu politične neodvisnosti javne RTV Slovenija, tako v razmerju do države kot tudi drugih formalnih in neformalnih centrov politične moči (načelo neodvisnosti).

Iz navedenega jasno izhaja, da je generalni direktor g. Marko Filli, ki je na podlagi 3. in 4. točke 1. odstavka 99. člena Kazenskega zakonika tudi uradna oseba, očitno opustil svojo uradno dolžnost, da bi zagotovil program v skladu z zakonskimi določili. Glede na to, da prenos seje v celoti, kot to določa 3. člen ZRTVS-1 in načela iz 11. člena Statuta RTVS, ni bil zagotovljen brez kakršnegakoli zakonsko dopustnega razloga, niti ni bil zagotovljen kasnejši prenos, da bi si sejo lahko gledalke in gledalci ogledali v istem terminu gledanosti, je mogoče utemeljeno sklepati, da je bila opustitev dolžnosti namerna, posledice opustitve pa niti ne misli odpraviti, niti ni v zvezi s tem karkoli ukrenil po 42. členu Statuta RTVS. To pomeni, da z njimi soglaša v nasprotju z načeli iz 11. člena Statuta RTVS.

b) Na podlagi 5. člena ZRTVS-1 je dr. Ljerka Bizilj, direktorica Televizije Slovenija odgovorna, da se spoštuje in s tem zagotavlja načelo ustavnosti in zakonitosti pri oblikovanju programov, načelo celovitosti informacij ter načelo celovite obveščenosti na način, da imajo državljani možnost svobodnega oblikovanja mnenj. Direktorica Televizije Slovenije namreč spada med osebe, ki so po svojih pristojnostih neposredno udeležene pri ustvarjanju ali pripravljanju RTV programov ter se tako dolžnosti po 5. členu ZTRVS nanašajo tudi na njo.

V skladu s 50. členom Statuta RTVS direktor Televizije Slovenija združuje programsko in poslovno-organizacijsko funkcijo vodenja, za kar je neposredno odgovoren generalnemu direktorju. Direktor Televizije Slovenija mora pri oblikovanju programa spoštovati načelo zakonitosti in upoštevati načela, ki so določena v 11. členu Statuta RTVS. Če presodi, da je do kršitve programskih standardov prišlo, mora ukrepati tako, da se kršitve odpravijo ter opravijo ustrezni postopki za sankcioniranje kršiteljev. V skladu z 51. členom Statuta RTVS ima generalna direktorica nalogo voditi programsko-produkcijsko enoto Televizije Slovenije, vključno s tretjim programom, ki je namenjen prenosu parlamentarnega dogajanja ter določa in nadzoruje delo urednikov in drugih programskih delavcev.

Dr. Ljerka Bizilj je kot direktorica TV Slovenije v skladu s svojimi pristojnostmi prav tako odgovorna (še posebej ker je bila z dopisom predsednika Odbora za obrambo o kršenju zakona izrecno obveščena), da se je pri pripravi programa delovalo v nasprotju z 2. odstavkom 3. člena ZRTVS. V skladu s 3. in 4. točko 1. odstavka 99. člena Kazenskega zakonika je tudi uradna oseba, saj zakon in podzakonski akt, Statut RTVS, določata uradne naloge v okviru delovanja javnega zavoda RTV Slovenija, ki izvaja javno službo.

c) V skladu s 5. členom ZRTVS-1 je g. Boštjan Fabjan urednik tretjega programa odgovoren, da se spoštuje in s tem zagotavlja načelo ustavnosti in zakonitosti pri oblikovanju programov, načelo celovitosti informacij ter načelo celovite obveščenosti na način, da imajo državljani možnost svobodnega oblikovanja mnenj.

Tretji program je program RTV Slovenija, ki je namenjen prenosu parlamentarnega programa oziroma zagotavljanju uresničevanja 2. odstavka 3. člena ZRTVS-1. Odgovornost, pristojnost in

dolžnost g. Boštjana Fabjana je bila, da zagotovi neposredni prenos 33. nujne seje Odbora za obrambo in s tem zadosti načelu zakonitosti. To še posebej zato, ker se ni hkrati odvijala nobena druga dejavnost, ki bi imela prednost po 2. odstavku 3. člena ZRTVS-1.

Ker neposrednega prenosa ni bilo, bi g. Boštjan Fabjan kot urednik tretjega programa odpraviti posledice, in sicer tako da bi zagotovil predvajanje posnetka celotne 33. nujne seje Odbora za obrambo v istem terminu gledanosti, kot je bila izvedena seja. Le tako bi zadostil načelu celovite obveščenosti, ki jo je mogoče zagotoviti le s predvajanjem celotne seje. Že samo dejstvo, da se 33. nujna seja Odbora za obrambo ni prenašala v živo, čeprav za to ni bilo zakonsko dopustnega razloga, predstavlja opustitev uradne dolžnosti po zakonu. Dejstvo, da se ni zagotovilo prenosa, ki bi spoštoval načelo celovite informiranosti oziroma da bi se posnetek seje predvajal v istem terminu gledanosti, kot je bila seja izvedena, pa pomeni tudi, da se je s takšnim nezakonitim prenos g. Boštjan Fabjan tudi strinjal in tako pristal na nezakonite posledice. Odgovorni urednik tretjega programa je na podlagi 3. in 4. točke 1. odstavka 99. člena Kazenskega zakonika tudi uradna oseba, saj so njegove pristojnosti in odgovornosti določene v ZRTVS-1.

d) Ne glede na to, da se naznanitev sumov kaznivega dejanja nanaša na tri osebe, ki so po zakonu neposredno odgovorne za kršitev 3. člena ZRTVS-1, pa naj se tekom postopka preišče tudi odgovornost drugih oseb pri pripravljanju in izvajanju tretjega programa, ki očitno namerno ni zadostil zakonskim določilom.

3. Elementi kaznivih dejanj, za katere je podana naznanitev suma kaznivega dejanja

a) Kaznivo dejanje zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic je po 257. členu Kazenskega zakonika storjeno, če uradna oseba zato, da bi komu pridobila kakšno nepremoženjsko korist ali prizadejala škodo ne opravi uradne dolžnosti (1. odstavek) oziroma, če huje prekrši pravice drugega (2. odstavek).

Kot izhaja iz 1. odstavka, je bila opuščena uradna dolžnost predvajanja z zakonom določenih vsebin. RTV Slovenije je javni zavod posebnega kulturnega pomena (1. člen ZRTVS), ki z zagotavljanjem programa opravlja javno službo (3. člen ZRTVS), kot je določena v ZRTVS in s podzakonskimi akti, sprejetimi na njegovi osnovi (Statut RTVS). RTV Slovenija tako omogoča uresničevanje pravic, ki jih imajo vsi gledalci in gledalke na podlagi 2. odstavka 3. člena, in sicer da spremljajo parlamentarno dogajanje. Slednje je zakonsko določena dolžnost RTV Slovenija, ki je izven avtonomnega odločanja uredniških ali programskih usmeritev oziroma politike. Spremljanje parlamentarnega dogajanja se lahko opusti za konkreten neposreden prenos samo, če bi bilo potrebno na podlagi 2. odstavka 3. člena ZRTVS predvajati drugo parlamentarno programsko vsebino. Ko je bilo gledalcem onemogočeno spremljanje 33. nujne seje Odbora za obrambo, se ni samo hujše prekršilo njihove pravice do prenosa, temveč se je to pravico povsem odreklo oziroma onemogočilo. Onemogočanje izvrševanja pravice je v vsakem primeru večja kršitev, kot če bi se to pravico huje prekršilo, saj bi se jo v slednjem primeru vsaj deloma omogočilo.

Ponovitev dela 33. nujne seje Odbora za obrambo (v nočnem terminu) ne pomeni, da kršitev ZRTVS o neposrednem prenosu ni bila storjena, še posebej ne, ker je bila ponovitev v takšnem terminu, ki gledalkam in gledalcem ni omogočil spremljanja večurnega posnetka seje. Prav tako je bila povsem onemogočena pravica (in ne samo huje kršena) poslank in poslancev ter vabljenih na predmetno sejo, saj opustitev zakonske dolžnosti neposrednega prenosa pomeni tudi kršitev pravic teh oseb, ki imajo po 3. členu ZTRVS tudi pravico, da se njihova razprava predvaja neposredno.

Kot izhaja iz navedenega v 1. in 2. točki, zakonska dolžnost po 3. členu ZRTVS ni bila opravljena. S tem je bila huje kršena pravica gledalk in gledalcev kot tudi prisotnih na seji Odbora za obrambo. Za to so po ZRTVS in Statutu RTVS odgovorni ali soodgovorni Marko Filli, generalni direktor RTV Slovenija, dr. Ljerka Bizilj, direktorica TV Slovenija in g. Boštjan Fabjan, urednik tretjega programa.

b) Kaznivo dejanje nevestnega dela v službi po 258. členu Kazenskega zakonika je storjeno, če uradna oseba opušča svoje nadzorstvo (ali zavestno krši zakone) oziroma kako drugače očitno nevestno ravna v službi in s tem nastane hujša kršitev pravic drugega.

Marko Filli, generalni direktor RTV Slovenija, dr. Ljerka Bizilj, direktorica TV Slovenija in g. Boštjan Fabjan urednik tretjega programa so z nezakonito opustitvijo predvajanja 33. nujne seje Odbora za obrambo, katere so se zavedali, saj so soodgovorni za oblikovanje programa po ZRTVS, očitno nevestno ravnali v službi in zavestno kršili ZRTVS. Hkrati so tudi opuščali svoje nadzorstvo, saj bi morali, kot izhaja iz 2. točke, v takšnem primeru pravočasno ukrepati in omogočiti zakonsko določen neposreden prenos parlamentarnega dogajanja. S tem je, kot opisano v točki 3.b, nastala hujša kršitev pravic gledalk in gledalcev ter prisotnih na seji oziroma jim je bila pravica do neposrednega prenosa v celoti odrečena.

c) Ne glede na to, da se naznanilo suma kaznivega dejanja nanaša zgolj na dve kaznivi dejanji, organom pregona predlagamo, da raziščejo možnost, da so bili v storitev teh kaznivih dejanj vpletene tudi druge osebe znotraj RTV Slovenija. Brez dvoma je prišlo do opustitve uradne dolžnosti po 2. odstavku 3. člena ZRTVS, za kar nekdo mora biti odgovoren, vsaj izmed naštetih treh oseb, katerih dolžnost je skrbeti za zakonitost izvajanja programa RTVS. Prav tako naj organi pregona preverijo, ali takšno nezakonito ravnanje izpolnjuje znake še kakšnega drugega kaznivega dejanja.

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Priloga:

- podpisi poslank in poslancev:

Jože Tanko
 Anja Bah Žibert
 Franc Breznik
 Nada Brinovšek
 Andrej Čuš
 Jelka Godec
 Dr. Vinko Gorenak
 Mag. Branko Grims
 Eva Irgl
 Janez Janša
 Danijel Krivec
 Zvonko Lah
 Suzana Lep Šimenko
 Tomaž Lisec
 Mag. Anže Logar
 Žan Mahnič
 Bojan Podkrajšek
 Mag. Marko Pogačnik
 Marijan Pojbič
 Mag. Andrej Šircelj
 Ljubo Žnidar